

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Τὸν Τρυγητὴ σιτάρι σπείρης κι' ὅσο θέλεις σῦρει.

Ἡ σπορὰ τοῦ σίτου εἶνε ὠφέλιμος τὸν Σεπτέμβριον γενομένη, ἀλλὰ μόνον εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους τῆς Ἑλλάδος, ἐνθα τὰ πρωτοβρόχια συμβαίνουν κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον. Συνήθως ὁμως ὁ σῖτος σπείρεται τὸν Ὀκτώβριον.

*

Τὰ πρωτόβροχα πρέπει νὰ εὔρουν τὰ λούπινα εἰς τὴν γῆν.

Παροιμία Μάνης, ὅπου κατ' ἐξοχὴν καλλιεργούνται τὰ λούπινα (οἱ θέρμιοι τῶν ἀρχαίων.) Ὅτι ἡ σπορὰ αὐτῶν πρέπει νὰ γίνηται προτοῦ ἀρχίσωσιν αἱ πρῶται βροχαὶ τοῦ φθινοπώρου.

**

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ἐλευθέρως πρέπει μόνον καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ τὸ ἐλευθέρου νὰ μορφώνεται. Ἀπὸ ἰδίαν δύναμιν ἀναφύεται ὁ πράσινος στάχυς. Ἀπὸ πεδίου μάχης ἐχθρικῶν δυνάμεων περνᾷ τὸ μονοπάτι πρὸς τὸν ναὸν τῆς ἐλευθερίας. (Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος Α΄.)

* * * Καθὼς διὰ τῆς ἕξεως, ἀσυνέτως ὀδηγουμένης, ἀποκτῶνται παρὰ τῶν ἀνθρώπων πολλὰ κακὰ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ τῆς ἕξεως, εὐσυνειδήτως πηδαλιουχομένης, πολλὰ καλὰ γίνονται θηρατὰ.

* * * Ὅστις δύναται νὰ κωλύσῃ τὰ κακὰ καὶ δὲν τὰ κωλύει, εἶνε μᾶλλον ἔνοχος παρ' ἐκείνον ὅστις τὰ πράττει. (Κοραῆς.)

* * * Αἱ καλαὶ πηγαὶ διακρίνονται ἐν καιρῷ τῆς ξηρασίας καὶ οἱ καλοὶ φίλοι ἐν καιρῷ τῆς δυστυχίας. (Σινική παροιμία.)

Γνωρίζουσι βεβαίως οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἑστίας τὸν πρὸ μικροῦ ἐπελθόντα ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀνατον τοῦ χαριεστάτου τῆς Ἰωνίας ψάλτου Ἰλίου Τανταλίδου, ὅστις, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν στερηθεὶς τῆς ὁράσεως, δὲν ἔγραφε πλέον, ἀλλ' ἐποίηε καὶ ὑπηγόρευε τὰ ποιήματά του, παρεδίδοε δὲ ἐν Χάλκη τοὺς ἑλληνας ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, ἀπὸ τῆς εὐρείας αὐτοῦ μνήμης ἀντλῶν τὰ κείμενά των, καὶ διὰ τῆς λεπτοτάτης αὐτοῦ καλλιαισθησίας, τῆς ὀξυδερκοῦς πάντοτε καὶ ἀσφαλούς, ἀναπτύσσων τὰς χάριτας τῶν παλαιῶν κλασικῶν εἰς τοὺς ἀκροατὰς του. Ἐν προσεγγίσει τινι φύλλῳ θέλει ἴσως δημοσιεύσει ἡ Ἑστία βιογραφικὴν τινα σύντομον μελέτην περὶ τοῦ ποιητοῦ τῆς «Κεράττας» καὶ τῆς «Πασχαλιάς.» Οὗχ ἥττον καθήκον ἡμῶν νομιζόμεν, ὀφειλόμενον τελούντες φόρον εἰς τὴν μνήμην τοῦ διακεκριμένου ποιητοῦ τῆς νέας Ἑλλάδος, νὰ βράνωμεν τὸν τάφον αὐτοῦ δι' ἐνὸς μελανοῦ βύδου, κοπέντος ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ποιητικοῦ λειμῶνος, ὅπως οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προέπεμψαν τὸ γήϊνον του λείψανον εἰς τὸν τάφον μέλποντες τὸν παρ' ἐκείνου ποιηθέντα ἐπιτάφιον ὕμνον.

Τὸ κάτωθι δημοσιευόμενον ποίημα ἐγράφη ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ ποιητοῦ, ἐν ἔτει 1849, ἐδημοσιεύθη δὲ τὸ πρῶτον ἐν τῷ Α' τόμῳ τῆς Εὐτέρης. Περιττὴν νομίζομεν πᾶσαν εἰς αὐτὸ σημείωσιν, διότι πεποιθῆσθαι ἔχομεν

ὅτι θέλουσι σχολιάσει αὐτὸ κάλλιον οἱ ὑγρανθησόμενοι ὀφθαλμοὶ τῶν ἀναγνοστών μας.

Σ. τ. Δ.

ΥΜΝΟΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΪΟΝ

Τοὺς θυλάκους τῶν νέων σου δώρων
ἤλθες πάλιν λοιπὸν νὰ σκορπίσῃς,
καὶ τὸν δίκαιον, Μάϊε, φόρον
ἐτησίου ᾠδῆς ν' ἀπατήσῃς.

Καθυστέρησα τρίτον τοῦτ' ἔτος,
δυστυχῆς τῶν Μουσῶν χρεωκόπος!
ἀλλὰ δέξαι με, Μάϊ', ἐφέτος,
προσφωνοῦντά σοι ὅσα καὶ ὅπως.

Ἦ πραγματῶν ἀλλοίως ἀλλοίων!
ὦ τοῦ χρόνου σιδήρεον κράτος!
ποῖος πρῶην σ' ἀπήθων, καὶ ποῖον
μ' ἀπαντᾷς καὶ μ' ἀφίενος ἐσχάτως!

Πρῶτος ὠρθρίζων πάντοτε, πρῶτος
τῶν ἀπείρων σου, Μάϊε, φίλων,
ν' ἀπομάξω ἀγνῆς, ἔτι σκότος,
τὰς Μαίτιδας δρόσους τῶν φύλλων.

Πρὶν σὲ μέλψῃ φωνὴ ἀηδόνος,
πρὶν στίξῃ τὰς σκιὰς θορυβήσῃ,
νέου ἄσματος ὠφεῖλε τόπος
ἔξ ἐμοῦ τὰς ἤχους νὰ δονήσῃ.

Ἀπὸ θάμνου εἰς θάμνον μεταίρων
ἀγαλλόμενον, Μάϊε, πόδα,
μὲ χαρὰν χρυσαλλίδων εὐπέτρων
ἔτι κάλυκας ἔδρεπον βόδα.

Πλὴν ψαλῖς συμφορᾶς θεηλάτου,
βρῆθρον τὰ περὰ μου τεμοῦσα,
μοχθηρὰν, ἀντ' εὐκταίου θανάτου,
μοὶ χαρίζῃς ζωὴν, τιμωροῦσα.

Καὶ λοιπὸν ἡ πανήγυρις παθεῖ
δι' ἐμὲ θυμηδίας ἀπάσης,
καὶ καθάπαξ ὁ βίος μου θραύει
τὰς γλυκείας ἐκείνας ἐσπτάσεις.

Ἦδῃ δὲ, ἀνθ' ὠραίου Μαΐου,
ἀπεχθῶς μοὶ παρίστασι μέλας,
τῶν αὐγῶν μὲ στερεῖς τοῦ ἡλίου,
οὔτε πλέον γελᾷς ὡς ἐγέλας.

Ἐν ἐμοὶ δὲ τί βλέπεις; οὐκέτι
τὸν φιλάνθεμον πρὶν νεανίαν,
ἀλλὰ πτώμα μὴ πνέοντος ἔτι
πλὴν πνοῆν στεναγμῶν ὀλεθρίων.

Ῥικνὸς ἀφῆνης καὶ δυσχολος γέρον,
ἐπ' ἀδήλου προσκόπτων εἰδάφους,
βακτηρίαν δυσβάστακτον φέρον,
ποῦ βαδίζω, ἀλλ' ἢ πρὸς τοὺς τάφους;

Χαρῖσμοῦ διαζύγιον πλέον,
Μάϊέ μου, καὶ λάβε καὶ φέρε
ἰδοῦ, σήμερον, στένων καὶ κλαίων,
σοὶ φωνῶ τὸ πανύστατον χαίρει!

Οὕτως ἄρα παρέργεσαι πάντας·
ἡμεῖς φθίνομεν ἄλλοι πρὸς ἄλλοις,
ἀλλὰ σὺ μεθ' ἡμᾶς μεταστάντας
ζῆς, ἤθας, ἐπανέρχεσαι, θάλλεις.

Πάντοτ' ἔχεις θιάσους ὑμνούτων,
τοὺς σφριγῶντας ἐκάστοτε νέους·
ἀλλ' ἐκείνων ἐν σοὶ εὐθυμούντων,
ἡμεῖς σπένδομεν δάκρυ ἐλέους.

Ἀδελτέ μου τὰ δάκρυα, φίλοι!
καὶ βράντιστε τ' ἄνθη τῶν κήπων·
συγχωρήσατε δέ μου τὰ χεῖλη,
ἂν ἀνθ' ὕμνου παράπονα εἶπον.